

[Leth Mouritzen.]

at udnytte den eventuelle Lov. Kommunerne har efter vor Mening hidtil udnyttet alle Muligheder.

Der er dog een Udvej, som endnu ikke har været forsøgt. Den er at finde i Lov om Leje § 56, i Bekendtgørelse Nr. 265 er det Stk. 9 og i Bekendtgørelse Nr. 266 Stk. 8. Her anvises der en Mulighed for Ejere af Ejendomme til at opsigte Lejerne med det i Lejeforholdet gældende Varsel, naar vægtige Grunde i øvrigt gør det magtpaaliggende for Udlejerne at blive løst fra Lejemaalet, navnlig hvor en offentlig Interesse eller betydelige erhvervsøkonomiske Hensyn taler for at imødekomme Ejers Ønske. Anvendes denne Paragraf over for Lejere i store Lejligheder i Kommunernes Ejendomme, er det muligt at opsigte Lejemaalet med normalt kontraktligt Varsel og derefter dele Lejligheden til Brug for flere Familier, hvorefter man atter kan tilbyde den oprindelige Lejer en Del af den opdelte Lejlighed. De Herrer Borgmestre Munk og Unmack Larsen, som i øvrigt har saa ganske afgjort Ret i deres Betragtninger over Bolignødens rationelle Bekæmpelse, kan, indtil det er muligt at gaa videre ad Boligerationeringens Vej, for at bevise Nødvendigheden af deres Ord gribe til at udnytte Huslejelovens Bestemmelser under Henvisning til, at der er en offentlig Interesse, som taler derfor.

Udvalgets Ændringsforslag Nr. 1 til § 1 i Forslaget til Ændringer i Lov om Leje giver Lejeren Ret til at fremleje en Del af sin Lejlighed, hvis den er paa 3 Værelser eller derover, med den Begrænsning, at det samlede Antal Personer i Lejligheden ikke maa overstige Antallet af Værelser i denne. Ejeren kan gøre Indsigelse mod den eller de paagældende Personer, der foreslaas som Fremlejere, men Fremlejenævnet eller Kommunalbestyrelsen træffer den endelige Afgørelse. Denne Ændring i Loven har længe været paakrævet og vil derfor føles som en naturlig Konsekvens, idet mange Fremlejemaal i øvrigt er indgaaet paa Trods af Forbud i Kontrakterne. Det er ikke i Berigelseshensigt, Lejerne har overtraadt de gældende Aftaler; alene bydende Nødvendighed har tvunget Familierne til at indskrænke for at give Plads for unge nygifte. Det vil derfor betyde en Legalisering af disse Forhold, som ellers til Stadighed var truet af Opsigelse. Noget andet er, at det rimeligvis ikke vil betyde nogen særlig Forøgelse af Udbudet af Værelser. Den hidtidige frivillige Fremlejeordning har som bekendt ikke været nogen Succes

trods Præmiering og Agitation. Det, som virkelig kunde batte: en Tvangsfremlejning af overtallige Værelser, er man imidlertid gaaet uden om.

Stk. 2 i Ændringsforslag Nr. 1 er efter vor Mening ganske urimeligt. Hidtil har det være Coutume, at Ejeren beregnede sig 10 pCt. af Fremlejebetalingen. Københavns Kommune har fulgt denne Praksis i sine Ejendomme, og det maa siges at være et tilstrækkeligt Vederlag for Husejeren for ikke at yde noget som helst andet end at give Afkald paa en juridisk Ret. Det er Fremlejeren, der har hele Ubehageligheden, og Forhøjelsen af Beløbet fra 10 til 25 pCt. vil automatisk nedfælde sig i en Forhøjelse af Prisen paa Lejemaal for Enkeltværelser.

I Konsekvens heraf har vort Mindretal til Ændringsforslag Nr. 1 stillet et Underændringsforslag, som gaar ud paa at nedsætte de 25 pCt. til 10 pCt., og jeg skal paa min Gruppes Vegne anmode det høje Ting om at stemme herfor. Skulde Forslaget blive forkastet, er vi indstillet paa at stemme for Udvalgets Ændringsforslag, idet det for os er meget vigtigt at beskytte Lejerne i de ulovligt indgaaede Fremlejemaal.

Vort Ændringsforslag Nr. 3 til § 2 er velbegrunder i de Bemærkninger, som er vedføjede Betænkningen, og det tilsigter at ophæve Sondringen mellem ældre og nyere Byggeri, der nu efter Krigen fører uheldige Virkninger med sig. Den Skrivelse, som Udvalget har modtaget fra Ibstrupparkens Lejere, og som burde have været optrykt i Betænkningen sammen med de øvrige skriftlige Henvendelser til Udvalget, føles — som det er blevet sagt — som et Nødskrig fra Lejerne i Ejendomme, der er bygget efter 1939, idet de ikke er beskyttet mod Opsigelse og Huslejeforhøjelse og derfor ved hver 3 Aars Perodes Udløb kan blive stillet over for nye Krav. Det har aldrig været Lovens Hensigt, at en saadan Begunstigelse skulde følge denne Del af Byggeriet til Stadighed, og det vilde være det rette Tidspunkt nu at ophæve Fordelen, idet Aarene 1939—45 har været en rigelig Periode til at omkalkulere Lejen og frigøre sig for de uønskede Lejere. Med Datoen 1. Januar 1945 er der efter vor Mening givet det seneste Byggeri et Prøveaar, som er tilstrækkeligt til at bringe Forholdet i Orden. Det er vor Opfattelse, at der ikke i den nuværende Byggesituation er Baggrund for Opretholdelse af en Begunstigelse for Nybyggeri af den nævnte Karakter, og vi ønsker derfor, at den kommende Kommission tager Konsekvensen heraf og skaber en ensartet Lovgivning for alt Byggeri.